

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Tizenkettedik évfolyam. 35. szám.

Szerkeszti:

Székyudvarhely, 1914. aug. 20.

Előfizetési ára: községe nek, valamint kör-
és községi jegyzőknek egész évre 12 korona.
Egyes számai ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Beesek D. Fia könyvnyomdája Székely-
udvarhely, Kossuth-u. 14. Az előfizetési pénz
a m. kir. adóhivatalhoz küldendő.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

280.

Szabályrendelet

a törvényhatósági utmesterek minősítéséről, szolgálati viszonyairól és hivatalos teendőiről.

1. §. Az utmestereket nyilvános pályázat alapján a vármegye alispánjának meghallgatásával a főispán nevezi ki.

Ezen kinevezés rendszerint ideiglenesen egy évre történik és az illető állásában csak akkor lesz véglegesítve, ha ezen idő alatt kifogástalan magaviseletet tanúsít, gyakorlatilag használhatónak bizonyul és az állami utmesteri tanfolyamon, vagy ilyen tanfolyam nem léte esetén az ezen czélra szervezett vármegyei vizsgáló bizottság előtt a képesítő vizsgát sikerrel letette.

A próbaszolgálat, illetőleg a képesítési vizsga határideje az alispán javaslatára a főispán által egy ízben egy évre meghosszabbítható.

Az utmesteri kinevezéseknél a kiszolgált altisztek alkalmazásáról szóló 1873. évi II-ik t.-cz. különösen a 4. §-ának b) pontjában foglalt szabály szem előtt tartandó.

2. §. A vármegyei utmesteri képesítési vizsgát a vármegye alispánjának elnöklete alatt az illetékes közüti kerületi felügyelőből, a vármegyei tiszti főügyészből, az államépítészeti hivatal főnökéből és a közutak megyei referenséből álló bizottság tartja meg, arról jegyzőkönyvet vesz fel, melyben igazolja, hogy az illető utmestert — figyelembe véve a próba szolgálat alatt tanúsított erkölcsi viseletét és gyakorlati használhatóságát is — képesítettnek találta-e vagy sem és a képesített utmestereknek a vizsga letételéről szóló bizonyítványt kiadja.

A vármegyei utmesteri képesítési vizsgánál a kir. állami utmesterek szolgálati utasításának 2. §-ában foglaltak veendő irányadóul, azon kívül a közutakra vonatkozó vármegyei szabályrendeletekben való tájékozottság kívánandó meg.

3. §. Az utmester a szolgálat szempontjából az alispannak, illetve a m. kir. államépítészeti hivatalnak van alárendelve; köteles annak a szolgálatra vonatkozó rendeleteit felelősség terhe alatt teljesíteni, valamint annak utasításaihoz szorosan alkalmazkodni.

Szolgáltatatlra a községi közlekedési (viczinális) és községi (közűlő) közutakra és a vasúti állomásokhoz vezető hozzájáró utakra is kirendelhető.

Az utmester jelentését közvetlen az államépítészeti hivatalhoz intézi és tartozik a kezelese és felügyelete alá tartozó közutakon előforduló minden fontosabb eseményről, valamint a közlekedés állandósága, fenntartása és biztonsága érdekében szükséges intézkedésekre nézve az államépítészeti hivatalhoz írásbeli jelentést tenni. Tartozik továbbá az utrendőri kihágásokon kívül mindazon esetekben az illetékes járási főszolgabíróhoz is jelentést tenni, ha az utvonalaikon olyan közlekedési zavarok vagy akadályok fordulnak elő, melyek a közigazgatási hatóság azonnali beavatkozását teszik szükségessé. Rendezett tanácsu városokban ilyen esetben a polgármesterhez teendő jelentés.

Az utmesterek számát a közüti előirányzat megállapítása alkalmával a törvényhatósági közgyűlés határozza meg, de létszámemeléshez a kereskedelmiügyi miniszter ur jóváhagyása szükséges.

Az utmesterek évi fizetése és laktéere a vármegyei utalap terhére a XI. fizetési osztályba sorozott állami és vármegyei alkalmazottak javadalmazásának megfelelő összegben állapíttatik meg.

Eszerint tehát kezdő fizetésük 1400 korona.

Négy évi szolgálat után 1600 korona.

Nyolcz évi szolgálat után 1800 korona.

Tizenhatodik évi szolgálat után 2000 korona.

Husz évi szolgálat után 2200 korona.

A magasabb összegű fizetés az 1913. január 1-től számított szolgálati idő után hivatalból utalványozandó.

Az utmesterek évi irodaátalánya 30 koronában állapíttatik meg. Ezen irodaátalányból írásbeli tendőikhez, jelentéseikhez szükséges összes nyomtatványok, papír, írószer szükségletük fedezendő.

Tartoznak az utmesterek az utiszerek elhelyezéséről gondoskodni és az általuk e célból kibérelt helyiség bére fejében szertárbér czimén évi 30 korona állapittatik meg.

A fizetés havi előleges, a lakbér, irodaátalány és szertárbér pedig negyedévi előleges részletekben folyósítandó.

Évi utiátalány a törvényhatósági közutak minden kilométere után a rendszeresen kiépített és hetenként egyszer beutazandó közutaknál 10 korona, kiépítetlen és kéthetenként egyszer beutazandó közutaknál pedig 5 korona, amiért az utmester a gondozására bízott szakaszon mindennemű utasítást teljesíteni tartozik. Méltánylandó esetekben az alispán az államépítészeti hivatal javaslatára napi 2—5 K ellátási pótlékot állapíthat meg.

Helyettesítések alkalmával, ha ezek egy hónapnál rövidebb időre terjednek, vagy ha valamely utmester a saját kerületén kívül eső megbízást, illetve kiküldetést nyer, az illetmények uti számlában számolandók el. Az utazási számla igazolás és záradékolás végett az utazást követő hónap 10-ig az államépítészeti hivatalhoz beküldendő. Mjdn az utmester saját kerületén kívül eső utakra utazik, vasuton II. oszt. megfelelő viteldiját és tengelyen történő utazás esetén fuvar-költség fejében kilométerenként 30 fillért számíthat fel, ételmezési pótlék czimén ily esetekben naponként 5 korona jár.

Ha a helyettesítés egy hónapnál hosszabb ideig tart, e czimén a helyettesítő a helyettesített utmesternek egész utiátalányát kapja, minden egyéb kárpótlás kizárásával. A helyettesített utmester utiátalánya a helyettesítés idejére beszüntetendő.

Vicinális közutaknál köteles az utmester természetbeni fuvar kiállításáról gondoskodni és azt igénybe venni.

4. §. Az utmesternak az államépítészeti hivatal főnöke évenként egy hétre, hosszabb időre terjedő szabadságot pedig az államépítészeti hivatal javaslatára az alispán engedélyezhet.

5. §. Az utmester tartozik az 1890. évi t. cz. 148. § ában előirt esküt az alispán előtt letenni.

Az utmester minden cselekménye és mulasztása, valamint felelőssége, továbbá fegyelmi vizsgálat és eljárás tekintetében a törvényhatósági szolgálatra nézve fennálló törvények és szabályok mérvadók. Az 1890. I. t. cz. 19. §-a utolsó kikezdése és a 20. §. 7. pontja megfelelően alkalmazást nyernek.

Kisebb szolgálati vétségekért és hanyagságokért, melyek a fegyelmi vizsgálatra okot még nem szolgáltatnak, a kir. építészeti hivatal főnöke az utmestert, meghallgatása után 10 koronáig terjedő rendbüntetéssel sújthatja, amely határozat ellen 15 nap alatt az alispánhoz lehet felebbezni.

6. §. Nyugdíj ellátás tekintetében a törvényhatósági utmester és családja a vármegyei tisztviselői nyugdíjszabályzat határozmányai alá esik. A törvényhatósági utmester nyugdíj joga-

sultsága kinevezésének napjától kezdődik.

7. §. Az utmesternak feladata a gondviselésére bízott utvonalakra és tartozékaira közvetlenül szigorú felügyeletet gyakorolni s azon helyen lakni, melyet az alispán számára kijelöl.

Az utmesternak közvetlenül alá vannak rendelve a vonalain alkalmazott utkaparók, minél fogva köteles azokat szolgálatukra oktatni, abban vezetni és utasítani, reájuk felügyelni, az utkaparók munkakönyveibe az azok által teljesítendő munkafeladványokat bevezetni, azok mikénti teljesítésére a kellő utasítást és utbaigazítást megadni és ellenőrizni, hogy a munkakönyvekbe bevezetett feladatukat tényleg és miként teljesítették.

Köteles az utmester a szakaszokat engedély nélkül elhagyott, vagy hanyag utkaparókat az államépítészeti hivatalnak feljelenteni.

Az utkaparók által teljesítendő munkák a kiépített utszakaszokon hétről-hétre, a ki nem épített szakaszokon pedig kéthétről-kéthétre állapítandók meg és a közutaknak beutazása alkalmával jegyzendők be a munkakönyvbe és ugyanakkor ellenőrizendők a teljesített munkák.

Az utkaparókkal tartozik az utmester emberségesen bánni, őket magán céljaira használni tiltva van.

8. §. Kötelessége az utmesternak a gondozására bízott kiépített utvonalakot hetenként legalább egyszer, a ki nem építettekét pedig havonként legalább kétszer bejárni, a folyamatban levő helyreállítási munkálatokra felügyelni, azokat vezetni, a talált sérülések vagy hiányok helyreállítása iránt a m. kir. államépítészeti hivatalnak haladéktalanul írásbeli jelentését megtenni, műszaki tervezeteket s költségvetéseket készíteni s azokat az építészeti hivatalhoz beterjeszteni, egyébként pedig köteles akkor, midn fontosabb utfenntartási munkák teljesítetnek, vagy műtárgyak javíttatnak, avagy újból építetnek, a helyszínén jelen lenni, az utról ilyenkor tehát csak az esetben lehet távol, ha azt az államépítészeti hivatal főnöke megengedi, mely esetben szolgálata egyéb teendőinek ellátása iránt az építészeti hivatal főnöke határoz.

9. §. Köteles a törvényhatósági utmester a kavics szállításra szigoruan felügyelni, hogy szerződösszerűleg történjék, tartozik a kavics szállításra meghatározott helyet kijelölni és felügyelni, hogy az előirt minőségű kavics szállíttassék, hogy az tisztán átrostálva, vagy kellően megaprózva és a megállapított teljes köbméret tartalmazó rakásokban az illető helyeken felhalmozva legyen.

Ezen okból az utmesterek évenként a kavics felosztási kimutatásokkal az államépítészeti hivatal által idejekorán ellátandók, különösen szigoruan ellenőriznie kell azt, hogy a felosztási kimutatásokban megállapított mennyiségű és minőségű fedanyagot a vállalkozók, vagy a természetbeni — közmunkakötelesek — a megállapított határidőre és az előirt mérvben hiány nélkül szállítsák ki.

Ha valamely hiányt vesz észre, tartozik azt azonnal kipótoltatni s ha ez iránti közvetlen in-

tézkedése sikertelen marad, az államépítészeti hivatalhoz azonnal írásbeli jelentést tesz.

Köteles a törvényhatósági utmester a gondozására bízott közutakat a portól, sártól és hordaléktól mindenkor tisztán tartatni és a szükséges kijavításokat, valamint a hó és esővíz azonnali levezetését eszközölni, a kavicsolásnál a legnagyobb takarékossgot szem előtt tartani és szigoruan felügyelni arra, hogy az jól és czélszerűen történjék.

Köteles továbbá az ut árkait, padkáit, oldalrészűit folytonosan jó karban tartani, s azokon szükséges kijavításokat eszközölni. Köteles a közutakon levő hidakat minden záporosó után, de legalább minden hónapban egyszer szigorú vizsgálat alá venni és azok nyílásait minden gaz, fű, fa és egyéb hordaléktól tisztán tartani, továbbá az azokon észrevett csekélyebb hiányokat azonnal az utkaparókkal kijavíttatni, nagyobbakat pedig felvenni, kijavításukról tervet és költségvetést készíteni és mindezekről az államépítészeti hivatalnak azonnal írásbeli jelentést tenni.

Ha a gondozására bízott valamely építmény vagy egyéb kiválóbb munka állandó vezetésével megbízatik, ezt köteles külön díjazásra való igény nélkül, pontosan és szorgalommal teljesíteni.

10. § Az utmester tartozik a reá bízott és nála őrizetben levő, vagy az alárendelt utkaparók közt kiosztott utépítési számszámokra gondosan felügyelni és azokról rendes leltárt vezetni, továbbá a vidéken könnyen és olcsón kezelhető kavicstelepek vagy kőbányák találhatása végett alkalmilag tudakozódni, kutatásokat tenni és arról az államépítészeti hivatalt azonnal értesíteni.

11. § Ha a törvényhatósági közutakon végrehajtandó valamely munkánál a távirta vezeték utban áll, e körülményt köteles az utmester, a munkák foganatosítása előtt, az államépítészeti hivatalnak bejelenteni.

12. § Köteles a törvényhatósági közutak mentén ültetett vagy ültetendő fasorokra felügyelni, azokat ápolni, a hiányok pótlásáról gondoskodni. Ha pedig a törvényhatósági közutak mentén már fasorok vannak, ügyelnie kell arra, hogy a távirta vezetékek érdekében szükséges legalyazások az államépítészeti hivatal részéről nyert utasítások szerint az utkaparók által végeztesse oly módon, hogy az élőfák galyai és a távirta vezeték közt egy méternyi ür maradjon.

A fák legalyazása évenként egyszer esz- közlendő.

13. § Általában véve köteles az utmester — a gondozására bízott közutak jókarban tartását előmozdítandó — minden tényezőről gondoskodni; a közutakat mindenkor biztosan járható állapotban tartani, minden kártételről, különösen pedig az elemi események által okozott károk helyreállítása céljából az államépítészeti hivatalnak haladéktalanul írásbeli jelentést tenni.

A közutakról és vámokról szóló 1890. I. t-cz. büntető határozmányait tanulmányozni, azokra az utkaparókat oktatni és ezen törvény 155. §-a értelmében az utrendőrségi eseményekről és ki-

hágásokról a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 1890. évi 47160. sz. a. kelt rendeletével megállapított minta szerinti jegyzőkönyvet vezetni s láttaozás végett az idézett törvényben megállapított időben az illető tisztviselőknek bemutatni és előfordult kihágásokról, a körülmények részletes előadásával, az illetékes közigazgatási hatósághoz a lehető legrövidebb idő alatt jelentést tenni.

14. § Oly esetekben, midőn a közlekedés valamely közut szakaszon és műtárgyon a biztonság érdekében, vagy építkezés foganatosítása céljából beszüntetendő, vagy csak bizonyos feltételek, vagy rendszabályok mellett engedhető meg, tartozik az utmester erről az államépítészeti hivatalnak azonnal írásbeli jelentést tenni s a teendőkre nézve utasítást kérni.

Rendkívüli és sürgős esetekben ez irányban az utmester saját felelősségére ideiglenesen intézkedhetik.

A közlekedés beszüntetése, vagy korlátozása az utszakaszon vagy műtárgyon, korlátokkal vagy egyéb módon megfelelően jelendő. A tett intézkedésről a szomszédos községek előljárásságai az utmester által közvetlenül értesítendő s a járási főszolgabírónak jelentés teendő.

15. § Az utmester köteles rendes foglalkozási könyvet vezetni, abba a nyert rendeleteket, valamint az általa tett jelentéseket s b. beiktatni s a hivatalos iratokat megőrizni.

16. § Az eddig érvényben volt vonatkozó szabályrendeletek ezen szabályrendelet életbe lépésével hatályukat veszítik.

3854. alisp.

431. kgy.

Ezen szabályrendelet tárgyalatott és elfogadtatott Udvarhelyvármegye közönségének Székelyudvarhelyen, 1914. évi április hó 26 napján tartott rendes közgyűlésén.

Sebesi, alispán.

281.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 6079—1914.

Hirdetmény.

A törvényhatósági bizottság a 78—914. szám alatt hozott és a vármegyei hivatalos lap folyó évi 19. számában közzétett határozatával a községi pénzkezelésről szóló vármegyei szabályrendelet 48. §-át akként módosította, hogy a községi számadásokat két példányban kell megszerkeszteni.

Ezt a határozatot a m. kir. belügyminiszter ur folyó évi július 3-án 108636—1914. IV. b. szám alatt változatlanul jóváhagyta.

Székelyudvarhely, 1914. augusztus 11.

Sebesi, alispán.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

—
282.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz.: 7056—1914.

Tárgy: Az országos fertőtlenítő tanfolyam igazgatóságának felhívása.

Sz.: 361—1914. oft.

Tekintetes alispáni hivatalnak

Székelyudvarhely.

Folyó évi június hó 23 ról 317. szám alatt kelt körlevelemben volt szerencsém az Országos Fertőtlenítő Tanfolyamok folyó évi szeptember hó 1-én leendő megkezdéséről a t. Czimet értesíteni.

Azóta hazánkat a végzet háboruba keverte. A fent jelzett tanfolyamok megtartása a változott viszonyok következtében első pillanatra tehát időszerűnek nem látszik. Amde tekintve azon tapasztalati tényt, hogy háborukban és háboruk után a fertőző betegségek fellépése fokozottabb méreteket szokott ölteni, kívánatos, hogy a hatóságok éppen a háborus viszonyok folytán ezek meggátolására különösebben és erélyesen felkészüljenek. Erre czélok a nagyméltóságú belügyminiszteriumnak folyó évi július hó 30-ról 144233. szám alatt kelt körrendelete, melynek 2 ik pontja a tanfolyamot végzett fertőtlenítőkről való gondoskodást kifejezetten is előírja.

Ezen körülményekre való tekintettel a fertőtlenítő tanfolyamok megtartását nem csak, hogy nem ejtem el, hanem hazafias kötelességemnek ismerem, hogy azokat nem szeptember 1-én, hanem mihelyt elegendő jelentkező lesz, azonnal megnyissam, illetőleg megkezdjem. A szükséghez képest párhuzamos tanfolyamok létesítéséről is gondoskodom. Nehogy azonban a tanfolyam szabályzatában előirt korhatárok a kiképeztetés akadályai legyenek, ezen tanfolyamokra most nem csak 40 éves korig terjedő férfiakat, hanem korosabbakat is, sőt nőket is felveszek, ha egyébként ez illetők írni, olvasni tudnak és ép testi egészségnek örvendenek.

Igy kívánok módot szolgáltatni arra nézve, hogy a hatóságok még ideje korán megfelelő tanfolyamot végzett munkaeőrökről gondoskodhassanak, s ezzel is csökkentsék a hazánk polgárságát és annak egészségét fenyegető veszedelmeket.

Felkérem ennél fogva t. Czimet, miszerint hatáskörében ez irányban intézkedni méltóztassék. A bejelentések azonnal eszközölhetők és a beérkezett megkeresések mérvéhez képest a tanfolyamok esetleg már augusztus havában is megfognak kezdeni.

A behívások határidejéről a bejelentő hatóságokat ideje korán értesíteni fogom.

Tudvalevőleg a tanfolyamok ingyenesek, A tanfolyamok tartama alatt a hallgatók lakást, élel-

mezést és napi egy korona zsebpént élveznek. A kiküldő hatóság az utiköltséget fedezi

Budapest, 1914. évi aug. hó 7-én.

Tisztelettel.

Olvashatatlan aláírás,
A budapesti székesfővárosi fertőtlenítő intézetek igazgatója
mint az országos fertőtlenítő tanfolyam igazgatója.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 7056—914.

A járások főszolgabiráinak és Székelyudvarhely város polgármesterének.

Az országos fertőtlenítő tanfolyam igazgatóságának fenti értesítését azon felhívással küldöm, hogy azt a lehető sürgősen a legszélesebb körben tegye közzé.

Székelyudvarhely, 1914. aug. 15-én.

Sebesi, alispán.

—
283.

5447—914. B. M. eln. számú körrendelet.

A fegyveres szolgálatot teljesítő állampolgárok otthon maradt családtagjainak a közigazgatás részéről való támogatása.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, Budapest kivételével.

A közigazgatási hatóságoknak béke idején is nemes hivatása, hogy a közönségnek tanácsadói, támaszai, segítői legyenek.

A mostani történelmi pillanatokban, a mikor a nemzeti becsület megvédésének ügye az állam minden egyes polgárától fokozott köteleességteljesítést kíván, a hatóságoknak még inkább feladata teljes odaadással támogatni azokat, a kiknek támaszai, hozzátartozói a harctérre vonultak.

A közigazgatásra ez a nemes feladat sohasem hárult nagyobb és szentebb köteleességként, mint most, a mikor nemcsak a gyámolításra szorulóok száma növekedett meg rendkívüli mértékben, hanem azok az okok is megsokasodtak, a melyek a támogatást szükségessé teszik.

Nem szabad megengednünk, hogy azokat, a kik életüket készek áldozni az egész nemzet ügyéért, családjuk sorsa — az ő lelkesedésüket is bénító nyugtalansággal — aggassza.

Az otthon maradt s a társadalom gondozására utalt családtagok támogatásában a vezető tevékenység a közigazgatási hatóság feladata.

Ez a támogatás a reászorullaknak az élet szövevényes, nehéz utain tanácsokkal való ellátásban, szóbeli és írásbeli gyámolításban, a szükséghez képest segélyakció szervezésében és iránításában nyer eredményes megvalósulást.

Ennek a feladatkörnek a betöltése a kisebb községekben az előjáróságokra s ezek kebelében elsősorban a községi és a körjegyzőkre vár, a kik mint a lakosság kiprobált szellemi vezetői, e nehéz időkben bizonyára fokozott buzgalommal fogják helyüket megállani.

A nagyobb községekben és a városokban, tekintettel az ottani lakosság nagyobb számára és a közigazgatási szervezet szétágazó jellegére, kívánatos, hogy a szóban levő feladatkörrel, a békés viszonyok helyre álltáig evégből külön kijelölt egy vagy több tisztviselő bizassék meg.

A kirendelt tisztviselők a társadalom megfelelő támogatása nélkül a hivatásuknak alig felelhetnének meg. Ezért szükséges, hogy egyrészt köztudomásra hozassék, hogy a kirendelt tisztviselő a rászorultaknak rendelkezésére áll; másrészt a segítő-támogatás érdekében kérelem intéztesék a város (község) közönségéhez, az erre alkalmas polgárokhoz (ügyvédek, orvosok, tanárok stb.) a kik bizonyára örömmel vállalkoznak arra, hogy a közigazgatási hatóság munkáját megkönnyítsék.

Felhivom tehát alispán—polgármester urat, hogy a segítő tevékenység hatósági szervezése végett szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Látva azt a páratlan egyetemes lelkesedést, a mely az igaz ügyünk védelmére tett hadiintézkedéseket az egész országban kíséri, bizonyos vagyok abban, hogy a társadalom és a közigazgatási hatóságok egyesült erővel, hazafias buzgalommal és résztvevő szívet fogják felkarolni azoknak az ügyét a kiknek támaszait, kenyérkeresőit a haza védelme szólította el családi tüzhelyük mellől.

Budapest, 1914 évi augusztus hó 2-án.

Sándor János s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz: 6889—914. alisp.

Minden fősztolgabirónak, Udvarhely város polgármesterének és rendőrkapitányának, minden községi és körjegyzőnek és előljárárságnak.

További eljárás céljából kiadom.

Székelyudvarhely, 1914. aug. 10.

Sebesi alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

284.

147,800 III-c. —914. B. M. számú körrendelet.

A városok és községek szénkészletének kiméleése.

Valamennyi törvényhatóságnak.

A városok és községek üzeminek akadálytalan működéséhez az ország mai rendkívüli helyzetében fokozott érdekek fűződnek. A működés zavartalansága azonban legelső sorban attól függ, hogy a kellő szénmennyiség rendelkezésre álljon. Az előfordulható szénzállítási nehézségek elhárí-

tásáról a megalakított országos gazdasági bizottság a lehetőség határain belül gondoskodik ugyan rá kell azonban mutatnom arra, hogy tekintettel a szállítási eszközöknek és vonalaknak a hadiállapottal járó erősen elfoglalt voltára, ez a lehetőség igen szűk keretek között mozog.

A városoknak és községeknek mindent meg kell tenniök, hogy szénkészletüket kiméljék s az új szállítások mennyisége a lehető legcsekélyebb mértékre korlátoztassék.

Felhivom tehát a vármegye közönségét, intézkedjék teljes nyomatékkal, hogy a hatósága területén levő közüzemek szénfogyasztásukban a legszigorubb takarékoságot tartásuk állandóan szem előtt. Részletes utasításokat e tekintetben az eltérő helyi viszonyokra való figyelemmel nem adhatok. Útalok azonban arra, hogy főleg a közvilágítás és vízhasználat terén érvényesített helyes beosztás és takarékoság a vízpazarlás szigorú ellenőrzése és hasonló intézkedések által a szénkészlet jelentékeny megkiméleése lesz elérhető.

Útalok egyébként e tekintetben is a 147,500—1914 számú rendeletben foglaltakra.

Budapest, 1914. évi augusztus hó 7-én

A minister helyett:

Dr. Némethy Károly s. k.
államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 6965—914.

Tárgy: M. kir. belügyminister 147800—914 számú leirata a városok és községek szénkészletének kiméleése érdekében.

Székelyudvarhely város tanácsának az összes községi előljárárságnak.

Belügyminister ur fenti leiratát alkalmazkodás végett küldöm.

Székelyudvarhely, 1914. augusztus 13-án.
Sebesi, alispán.

285.

A kereskedelemügyi m. kir. minister 312,B. számú rendelete.

A postai, távirdai és távbeszélő-forgalom ideiglenes korlátozásáról.

A magyar szent korona országainak egész területére nézve a magyar királyi ministerium által az 1912: LXIII. t. cz. S. §. alapján a postai, távirdai és távbeszélő-forgalom ellenőrzése tárgyában kiadott rendelet hatályosságának idejében a postai, távirdai és távbeszélő forgalom korlátozására a következő szabályok irányadók.

1. §. A postánál a magán forgalom a szükség követelményeihez képest, meghatározott irányokban egészben vagy részben beszüntethető vagy korlátozható. Azt, hogy a beszüntetés vagy korlátozás milyen terjedelmű, a posta- és távirdavezérgazgatóság fogja közhírré tenni.

2. §. A mennyiben hadi érdekek megkíván-

ják, a távirahivataloknál a magántávíratforgalom ideiglenesen megszüntetettik.

Nyilvános jelző — és rádió — állomások magánforgalomra — a tengeri veszély esetét kivéve — nem használhatók.

Községi távbeszélői állomásoknál, távbeszélővel egyesített postaügynökségeknél, valamint távbeszélő előfizetői és magán távbeszélő állomások utján táviratot feladni nem szabad.

Távíratot posta útján (mozgó- és kalauzpostákat is ideértve) nem szabad feladni (zárt táviratlappal, levélként). Ha valamely távirat még is posta útján jutna feladásra, azt továbbítani nem szabad, hanem vissza kell adni a feladónak, s ha az nem lehetséges, térti küldemény gyanánt kell kezelni.

3. §. A távolsági (helyközi, környékbeli és törvényhatósági) távbeszélő-forgalomból, eltekintve a némely viszonylatokban engedélyezett kivételektől, a magánbeszélgetések teljesen kizárandók.

A helyi hálózatban is a magánbeszélgetések a szükséghez képest korlátozottnak, esetleg teljesen beszüntetettnek.

A külföldre átnyúló magántávíró és távbeszélő-vezetékek minden további utasítás bevárása nélkül a határon azonnal megszakítandók.

4. §. A külföldre átnyúló, nem távíró vagy távbeszélő céljaira rendelt, de erre felhasználható huzalvezetékek, ha ez katonai érdekekből szükségesnek mutatkozik, megszakíthatnak vagy pedig táviratozásra (távbeszélésre) más módon alkalmatlanná tételnek.

Ezt a legközelebbi katonai hatóság írásbeli felhívására a vezeték tulajdonosai (birtokosai) tartoznak végrehajtani. Ha ez a kitűzendő határidő alatt meg nem történne, a vezeték megszakítása iránt a tulajdonos (birtokos) költségére a katonai hatóság intézkedik.

5. §. E rendelet azonnal hatályba lép.

Budapest, 1914 július 27.

Br. Harkányi János.

286.

M. kir. belügyminiszter.

Szám: 5600. eln.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének és a székesfővárosi magyar királyi államrendőrség főkapitányának.

Máris sok oldalról hangzott fel panasz a miatt, hogy a háborus helyzetet egyesek a fogyasztó közönség kizsákmányolására használják ki. A mellett, hogy ezt a lelketlen kapzsiságot nem lehet méltóképpen megbélyegezni, szükséges gondoskodni arról is, hogy az ilyen visszaélések elé gát vessenek, az elkövetett cselekmények pedig megtorlás nélkül ne maradjanak. Az ilyen esetekre az 1912. LXIII. t. cz. 7. § ban megállapított végső eszközt: az áruk hatósági megállapítását a ministerium mindaddig mellőzni kívánja, amíg ezt a kényszerűség elkerülhetetlenül nem

teszi, mert tudatában van annak, hogy a hatósági ármegállapítás alig simulhat a nehéz viszonyokhoz olyan mértékben, mint a hogy azt a méltányosság megköveteli. Ez okból egyelőre ugyanezen szám alatt korrendeletet bocsátottam ki az élelmiszerek és egyéb elsőrendű szükségleti cikkek árának, valamint az ezek körül szükséges szolgáltatások (feldolgozás, elszállítás stb.) díjazásának megállapítása körül előfordulható visszaélések megállítására érdekében és az aránytalanul magas árak és díjak megszüntetését kihágássá minősítettem, amelynek elbírálását a közigazgatási hatóságok, mint rendőri büntető bíróságok hatáskörébe utalom. Ez a rendelet nagyon széles körű diskrecziót ruház a közigazgatási hatóságokra, a midőn reájuk bizza annak a megítélését, hogy a fennforgó konkrét esetben a megszabott ár vagy díjazás összege aránytalanul magasnak minősíthető-e az adott viszonyokhoz képest. Felhívom Czimet, nyomatékosan ajánlja figyelmébe a rendőrbíráskodást gyakorló tisztviselőknek, hogy rendeletem kibocsátásakor tisztában voltam azzal, hogy ily rendkívüli viszonyok közt lehetetlen a rendes ár, vagy díjszabási tételeket szem előtt tartani: azt kell tehát lelkiismeretes vizsgálat tárgyává tenniök, hogy a rendesnél magasabb ár, vagy díjszabási tételek nem oly aránytalanul magasak-e, melyek a rendkívüli viszonyok között sem indokoltak, a melyek tehát a fogyasztók kizsákmányolására alkalmasak, és ennek minősíthetők. Amíg egyrészt a fogyasztó közönség védelmét kell szem előtt tartaniok, másfelől gondosan kell ovakodniok a tulhajtástól is, a mely méltánytalanságra vezethetne a nehezebb viszonyok közt nagyobb költséggel dolgozó termelővel, elárúsítóval, vagy munkavállalkozóval szemben, de azzal az éppen nem kívánatos következménnyel is járhatna, hogy a termelők elárúsítók és vállalkozók teljesen vagy nagy részben visszahúzódna-
nak, a mi a szükségletek emelkedésére és végeredményben inségre és nélkülözésekre vezethetne. Elvárom ennél fogva az összes hatóságoktól és tisztviselőktől, hogy a reájuk ruházott ezt a nagy diskrecziós jogot a cél szem előtt tartásával és akként fogják gyakorolni, hogy a közönség jogtalan kizsárolásának útját vágják a nélkül hogy a méltányos árak és díjazások túlzott leszorítása által a szükségletek kielégítésére való lehetőségét zárnák ki.

Budapest, 1914. évi augusztus hó 5-én.

Sándor, s k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 6924—914. alisp.

A rendőrbíráskodást gyakorló tisztviselőknek.

Alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1914. évi aug. hó 11.

Sebesi, alispán.

287.

Magyar királyi belügyminister.

Szám: 142793 VI-a.—914.

Tárgy: Fegyveres erők légi járműveinek ismertető jelei.

Valamennyi törvényhatóságnak, valamennyi határszéli rendőrkapitányságnak és a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának.

A folyó évi július hó 20 án 118000 B. M. szám alatt a légi közlekedésre vonatkozó ideiglenes rendőri intézkedések tárgyában kiadott rendelettel kapcsolatban — az illető hatóságok és közegek megfelelő kiértékelése végett — közlöm a Címmel a fegyveres erők használatában álló légi járművek leírását:

1. Kormányozható léghajóink oldalkormányú vörös fehér színűre van festve és a csolnak felett vörös-fehér-vörös hadi lobogó leng.

2. A szabad (nem kormányozható) léghajóink ismertetőjele az, hogy vörös-fehér-vörös hadi lobogó leng a csolnak felett.

3. Repülőgépeink:

a) az Erich-féle egyfedelű, a melynek szárnyai a galamb szárnyaihoz hasonló benyomást keltenek. b) A Nyil-kétfedelű, a melynek szárnyai a testhez ferdén illeszkedve nyílvesző alakot mutatnak.

Ezen repülőgépek orra és szárnytöveit szürkés színűek, míg a test, a farok és szárnyvégek fehér-vörös sávokkal vannak keresztben csíkozva.

Budapest, 1914. július 27-én.

Perényi s. k. államtitkár.

Szám: 6681—914. alisp.

Főszolgabíráknak, rendőrkapitánynak és az összes községi előjáróságnak.

Közlöm.

Székelyudvarhely, 1914. aug. 6-án.

Sebesi, alispán.

288.

Magyar királyi belügyminister

Szám: 142927 I-a.—914.

Tárgy: Az országgyűlési képviselőválasztók összeírására rendeletileg megállapított határidő meghosszabbítása.

Valamennyi központi választmánynak.

Néhány összeíró küldöttség illetőleg központi választmány részéről előterjesztés érkezett hozzám, hogy az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének folyamatban levő elkészítésére előírt határidők betartása a mozgósítás miatt leküzdhetetlen akadályokba ütközik, hogy összeíró küldöttségi tagok is bevonultak; hogy a hivatalból közreműködni hivatott községi jegyzők munkaereje a mozgósítási és egyéb kivételes munkálatok által

teljesen le van kötve; hogy végül az érdekelt választók egy része is behivatván, sem az összeíró küldöttség nincs abban a helyzetben, hogy az összeírásához szükséges adatokat beszerezhesse, sem az érdekelt választók nem képesek a küldöttség kezére járni. Illetőleg jogaik védelméről kellően gondoskodni. Mivel tehát feltételezhető, hogy a jelen súlyos viszonyok között az összeírás rendes befejezése akadályokba ütközik, vagy pedig az összeírás credménye többé kevésbé fogyatékossá válik és mivel általában véve a választó közönség érdeke megköveteli, hogy a központi választmányok érdemleges működése lehetőleg már oly időre essék, amidőn az az érdekelt választópolgárok hatályos ellenőrzése alatt állhat s méltánytalanság lenne épen azokat akik ezidő szerint a haza iránti legszentebb kötelességeiket teljesítik a törvény által biztosított jogorvoslatoktól elzárni: mindezekre való tekintettel s a folyó évi június hó 25-én 109000 sz. alatt kibocsátott körrendeletemnek a *mostani kényszerhelyzetben kötelességserü* módosításával az összeírás fogantatására vagyis a névjegyzék tervezet elkészítésére eredetileg egy hónapban bezárólag folyó évi augusztus hó 10-ig terjedő tartammal megállapított határidőt egy hónappal meghosszabbítottam, illetőleg az *összeírási munkálatok befejezésére záros határidőül folyó évi szeptember hó 10-ét* tűzöm ki. Felhívom a központi választmányt, hogy amennyiben az összeírás a hatáskörébe eső területen eddig bármi okból szabályszerű befejezést nem nyerhetett volna, az összeírási munkálatok kiegészítése és szeptember hó 10-ig leendő teljes befejezése iránt — különösen a rendelkezésre álló hivatalos adatok, 1913. évre érvényes névjegyzék stb. gondos felhasználásával, — megfelelően intézkedjék. Az összeírási határidő ekként történt meghosszabbításának természetes következményeképp magának a központi választmánynak érdemleges munkája, vagyis az ideiglenes névjegyzék összeállításának megkezdése még az esetben is, ha az összeírás a választmány hivatali körzetében teljesen megnyugtató befejezést nyert volna — szeptember 10-re marad. Erről valamint általában véve az összeírási munkálatok egyéb mozzanataival kapcsolatos naptári határidők szükségessé váló újabb megállapításáról — a helyzetnek megfelelően — később fogok intézkedni.

Budapest, 1914. évi augusztus hó 6-án.

Sándor, s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 20—914. kp.

Székelyudvarhely város Tanácsa, s a községi és körjegyzők útján a választójogi összeírást végző küldöttségnek.

Tudomás végett, s megfelelő alkalmazkodásra és alapos munkára való felhívással közöljük. Udvarhelyvármegye központi választmánnya nevében.

Székelyudvarhely, 1914. augusztus 12.

Sebesi, alispán, elnök.

289.

A m. kir. igazságügyminiszternek a m. kir. belügyi és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve kiadott 12,001 l. M. E. számú rendelete.

Az időszaki lapok és más sajtótermékek ellenőrzésének szabályozásáról.

A m. kir. miniszteriumnak 5,483 M. E. sz. rendeletében nyert felhatalmazás alapján Magyarország egész területére nézve a m. kir. belügyi és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve, egyes, erre okot szolgáltató (különmegjelölendő) lapoknak és az időszaki lapok közé nem tartozó minden más sajtó terméknek ellenőrzését az 1912. LXIII. t. cz. 11. §-ban meghatározott korlátok között a következőkben szabályozom.

1. §. E rendelet közzétételétől kezdve egyes külön megjelölendő időszaki lapoknak és minden más sajtóterméknek sajtórendészeti kötelesempéldányait már a szétküldés előtt és pedig kézbesítés útján kell az illetékes hatósághoz (3. §) beszolgáltatni.

2. §. E rendelet értelmében a sajtótermékek ellenőrzése a mellett a kir. törvényszék mellett működő kir. ügyészség van hivatva, a melynek területén a sajtóterméket előállító vállalat (nyomda stb.) van.

3. §. A sajtórendészeti kötelesempéldányt a kir. ügyészség székhelyén a kir. ügyészség vezetőjének vagy az általa megbízott ügyészségi tagnak kezéhez, máshelyeken a kir. ügyészség vezetője által kirendelt kir. ügyészségi tagnak (ügyészségi megbízottnak) vagy a kir. ügyészség vezetője által erre felhatalmazott rendőrhatalósági tagnak kezéhez kell kézbesíteni.

A határrendőrség területén a sajtórendészeti kötelesempéldány átvételével a kir. ügyészség a határrendőrség tagját is megbízhatja.

4. §. A kötelesempéldányt kézbesítőkönyvvel kell a 3. §-ban megjelölt hatósági tag kezéhez kézbesíteni. Az átvételt a kézbesítés idejének (év, hó, nap, óra, perc) feljegyzésével és az átvevő aláírásával kell elismerni.

Amennyiben a kir. ügyészség vagy az ellenőrzéssel megbízott hatósági tag korábban meg nem engedi, időszaki lapoknál csak a sajtórendészeti kötelesempéldány kézbesítésétől számított három óra múlva, más sajtótermékekénél a kézbesítés napjától számított egy hét múlva szabad a szétküldést megkezdeni.

A postahivatalok, vasuti és hajózási vállalatok a sajtótermékek felvételét mindaddig tagadják meg, míg a feladó az előbbi bekezdésben jelzett idő elteltét a kézbesítőkönyv, vagy a szétküldés korábbi megengedését az ellenőrzéssel megbízott hatósági tag írásbeli engedélyével nem igazolja.

5. §. Az ellenőrzésre hivatott hatósági tag az időszaki lap kötelesempéldányát azonnal, más sajtóterméket késedelem nélkül átvizsgálja és ha arról győződik meg, hogy a sajtótermékkel oly bűncselekmény követtének el, amely az esetleges hadviselés érdekeit érinti a sajtó termék szétküldését megtiltja, erről mindazokat a postai felvevő

hivatalokat és vasuti- és hajózási állomásfőnökségeket ahol a sajtóterméket előreláthatólag feladják, értesíti és a tilalommal együtt a tilalom megszegésének az 1912. LXIII. t. cz. 25. §-ában megállapított következményeit a sajtótermék előállítójával (nyomdászszal stb.) közli és őt arra figyelmezteti

Az előbbi bekezdés esetében, valamint akkor is ha a sajtótermék hivatalból üldözendő más bűncselekmény ismérveit tünteti fel, a kir. ügyészség a bűnvádi eljárás megindítása iránt intézkedik. Az ellenőrzéssel megbízott hatósági tag ilyen esetekben az átvett kötelesempéldányt azonnal az illetékes kir. ügyészséghez küldi be.

Az oly sajtótermékek elszállítására nézve a melyek szétküldését az első bekezdés értelmében megtiltották, az 1914. XIV. t. cz. végrehajtása tárgyában a m. kir. miniszterium által kiadott 1914. évi 2500—M. E. számú rendelet 27 29 §-ainak azok a rendelkezései megfelelően irányadók, a melyek a bíróság által lefoglalt és elkobzott sajtótermékekre vonatkoznak.

6. §. Minden olyan hírek közlése, amely a lakosság körében nyugtalanságot kelthet, hátrányos befolyással lehet a monarchia katonai helyzetére és a hadviselés érdekeit is veszélyeztetheti. Ennélfogva az ilyen hírek csak akkor közölhetők, ha azok hivatalos forrásból erednek, vagy ha közlésükhöz a m. kir. miniszterelnökség sajtóirodája, vagy a nyomtatvány megjelenési helyére illetékes kormánybiztos kifejezetten hozzájárul. Az említett szempontokból kifogás alá eső lappéldány terjesztését az ellenőrzésre hivatott hatósági tag eltiltja és az időszaki lap megjelenésének és terjesztésének esetleges eltiltása végett (1912 LXIII. t. cz. 11 § negyedik bekezdése) az igazságügyminiszterhez, illetőleg a belügyminiszterhez előterjesztést tesz.

7. §. Ha a szétküldés megtiltására vagy a sajtótermék lefoglalására ok nincs, a kötelesempéldány ellenőrzésére hivatott hatósági tag a szétküldést a 4. §. második bekezdésében megjelölt idő eltelté előtt is megengedheti.

8. §. A sajtótermék ellenőrzésére hivatott hatósági tag annak megállapítása végett, hogy a sajtótermékkel elkövetett bűncselekmény a hadviselés érdekeit érinti-e, a katonai hatóság részéről ezzel megbízott katonai szakértő véleményét meghallgatni és hadviselés érdekére vonatkozólag nyilvánított véleményét figyelembe venni köteles.

Az ellenőrzésre hivatott hatósági tag köteles a sajtótermékek beküldött példányait a katonai hatóságok kiküldöttjeinek kívánatára betekintés végett rendelkezésre bocsátani.

9. §. Aki a jelen rendelet megszegésével a sajtórendészeti kötelesempéldány beszolgáltatását elmulasztja, vagy a sajtótermék szétküldését a megállapított idő előtt megkezdi, az 1912. LXIII. t. cz. 11 §-ának utolsó bekezdése értelmében büntetendő.

10. §. Ez a rendelet azonnal hatályba lép. Budapest, 1914 július 27-én.

Dr. Balogh Jenő s. k.

290.

126939 I-a—1914 B. M. sz. körrendelet.

Az országgyűlési képviselőválasztási eljárásnál működő összeíró-, választási-, és szavazatszedő küldöttségek napidijai és utazási költségei.

Valamennyi törvényhatóságnak és központi választmányoknak.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. XIV. t.-cz. 152 § a megállapítja, hogy az összeíró-, a választó- és a szavazatszedő küldöttség elnökét és tagjait abban az esetben ha nem laknak működésük színhelyén, tényleges működésük ideje alatt napidij és utazási költség illeti meg, mely járandóságok az államkincstárt terhelik.

A törvény hivatkozott szakaszában foglalt felhatalmazás alapján ennél fogva az összeíró-, a választási- és szavazatszedő küldöttségek elnöke és tagjai napidijainak és utazási költségeinek mértékét, valamint ezen járandóságok felszámításának módozatait a következőképp állapítom meg:

1. A választási küldöttség elnökének napidija 16 korona, a választási küldöttség helyettes elnökének, jegyzőjének, helyettes jegyzőjének, továbbá a szavazatszedő küldöttség elnökének, jegyzőjének és helyettes jegyzőjének, ugyiszintén az összeíró küldöttség tagjainak (beleértve a tagok közül választandó elnököt és helyettesét is) napidija 8 korona.

Ezen 16 korona, illetőleg 8 korona napidij illeti meg a kiküldöttet akkor is, ha esetleg köztisztviselői minőségében a VI. illetve IX. fizetési osztállynál magasabb vagy alacsonyabb összegű napidijra volna is igénye.

2. Vasut igénybevétele esetén a választási küldöttség elnöke a személvonat I. osztály-, a választási küldöttség helyettes elnöke, jegyzője és helyettes jegyzője, továbbá a szavazatszedő küldöttség elnöke, helyettes elnöke, jegyzője és helyettes jegyzője, végül az összeíró küldöttség elnöke ennek helyettese és tagjai a II. osztály menetárának felszámítására jogosultak.

3. Vasuton való utazásnál három napon túl terjedés esetén 50 kg. podgyász szállítási díjának megtérítése igényelhető.

4. A kiküldött lakásától a vasuti állomáshoz és onnan vissza a szabályrendeletileg megállapított kocsi bér, ahol pedig a bérkocsi díja hatóságilag szabályozva nincsen és a kiküldöttnek lakása a vasuti állomástól 4 kilométernél távolabbra fekszik, kilométerenkint 50 fillér — egyéb esetben pedig 2 korona bérkocsidíj számítható fel.

5. A bérkocsidíjon felül jogosult a kiküldött podgyászvitelbér (hordárdíj) címen a vasutra való be és kiszállításkor 40—40 fillért felszámítani.

6. Ha az utazás nem vasuton, hanem kocsin történik, kilométerenkint 50 fillér fuvarpénz jár. Ugyanazon helyre egyidőben ugyanazon útvonalon utazó kiküldöttek kettenként egy kocsin kötelesek utazni.

Tengelyen való utazásnál sem podgyászvitelbér, sem hordárdíj nem számítható fel.

7. Ha az utazás vasuton és kocsin is teljesíthető, az olcsóbb közlekedési eszköz használata kötelező, mely alkalommal figyelem fordítandó arra, hogy a működésre szolgáló idő ne csökkenjen.

8. A fenti járandóságokon kívül a kiküldött lakás, fűtés, világítás, kiszolgálás vagy egyéb ellátási és kényelmi kiadásnak megtérítését nem igényelheti.

9. Az utazási költségekről készítendő számla a működés befejezését követő 14 napon belül a központi választmányhoz beterjesztendő. A központi választmány elnöke a kiszállás megtörténtét az eltöltött napok számát és a kocsin megtett utvonalat — kivételes esetben a gyorsvonal használatának szükségessé voltát — igazolja.

10. Az igazolási záradékkal ellátott számlák vármegyei törvényhatóságokban a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségek által érvényesíttetnek és a megállapított összegek a vármegyei háztartási alapból az alispán által a belügyi tárca terhére adott előlegként az igényjogosultak részére kiutalványoztatnak.

11. A vármegyei háztartási alapból előlegezett összegeknek a belügyi tárzából leendő megtérítése céljából az érvényesített utiszámlák a kifizetést igazoló nyugtákkal együtt küldöttségenként csoportosított összesítő kimutatás kíséretében évenként július hó 1-ig belügyminiszteriumba felterjesztendők.

A folyó évi első összeírási munkálatok költségeinek megtérítése folyó évi december hó 1-ig igényelhető.

Minthogy az 1913. XIV. t.-cz. 152 §-a azáltal hogy az összeíró-, választási- és szavazatszedő küldöttségek elnöke és tagjai részére lakhelyükön kívül teljesített működés esetén a napi díjak és utazási költségek megtérítését biztosítja előreláthatólag a belügyi tárca jelentékeny megtérülését fogja előidézni: felhívom a központi választmányt, hogy az államkincstár érdekeire való tekintettel, az összeíró-, választási- és szavazatszedő küldöttségek beosztásánál hasson oda, hogy a küldöttségek lehetőleg a működésük színhelyén lakó tagokból álljanak.

Városi törvényhatóságokban és önálló képviselőválasztó kerületet alkotó rendezett tanácsú városokban a dolog természetéből következik, hogy az összeíró-, választási- és szavazatszedő küldöttségek csak helybeli tagokból alakítandók, s erre való tekintettel ezen városi kerületek szavazókörökben (városrészeiben) teljesített működés után napidijak és utiköltségek nem merülhetnek fel.

A jelen körrendeletben megállapított napi díjakat és utiköltségeket az összeíró küldöttségek az 1913. XIV. t.-cz. 154 §-ának első bekezdése alapján már a folyó évi működésükért igényelhetik, míg a választási- és szavazatszedő küldöttségek járandóságaira vonatkozólag a hivatkozott törvény 155 §-a értelmében jelen körrendeletem csak a legközelebbi általános választáskor fog

első ízben alkalmazást nyerni.

Budapesten, 1914 július hó 10-én.

Sándor János s. k.

Sz.: 6196—914. alisp.

Székelyudvarhely város tanácsának, a főszolgabiráknak, s a községi és körjegyzőknek.

Tudomás végett, s az összeíró küldöttségek megfelelő tájékoztatása céljából közlöm.

Székelyudvarhelyen 1914 július 29-én.

Sebesi alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegségek. *Sertésorbáncz* megszűnt Betfalva és Nagykedé községekben.

Sertésorbáncz fellépett szorványosan Székelyszentkirály községben.

Bivalyész fellépett szorványosan Agyagfalva községben.

Lépfene megszűnt Bardócz községben.

Elveszett állatok. 16. — Jakab Sándor oklándi lakos, 1 drb. 1 $\frac{1}{2}$ éves, piros pej mén csikója, homlokán fehér, hátsó ballába csüdben fehér, folyó hó 8 án az oklándi csordából eltűnt. Feltalálás esetén tulajdonosa értesítendő.

Felfogott állatok. 23. — Karácsonyfalva község határában egy piros szőrű, hátulsó bal farrán «R» bélyeggel ellátott kancza ló felfogatott. Köröztetik azon megjegyzéssel, hogy ha 8 nap alatt tulajdonosa nem akad elfog adódni.

24. — Közvetteszem, hogy Székelyszáldobos község határában 1 drb. kárban talált, lefoglalt gazdtalan 4 éves herélt szürke szőrű ló, melynek a sörényére kötött lapos fán a következő betűk olvashatók Cs. K. Cs. K. m. van felfogva, melyet igazolt tulajdonosa átvehet.

Amennyiben a tulajdonos a felfoglalt zálogtárgyat nem váltotta ki nem jelentkezik és a tulajdonjogot be nem igazolja, az állat Székelyszáldobos község házában 1914. évi szept. 5-én d. e. 8 órákor tartandó árverésen el fog adatni. Kelt Székelyszáldoboson, 1914. aug. 5-én. A községi Elöljáróság. *Felcser* körjegyző, *Kolumbán* József kbíró.

25. — Székelyvarság község Tartól nevű legelőjén 1914 évi július 23 án 2 drb. ló fogatott fel. Az egyik sárga vágott farku homlokán hosszú fehér folt herélt. A másik sötét pej törpe herélt. Ha tulajdonosa f. évi aug. 23-áig ki nem váltja a tartásdíj lefizetése mellett az nap d. u. 1 órákor el fog árvereztetni.

Elveszett tárgyak. 36. — 1914. aug. 12-én Barabás András árvaszéki elnök kocsjáról Homoródszentmárton és Székelyudvarhely között egy piros fekete kockás pokróczba bekötött 2 párna, 1 paplan lepedővel (lepedőn L. I. monogram) 1 férfi és egy női czipó és 3 kendőből álló csomag az uton leasett. A megtaláló sziveskedjék azt Barabás András árvaszéki elnöknek átadni.

Talált kabát. Küküllőkeményfalva felső végén az országúton egy szürkés színű kabát találtatott. Egyik zsebében 2 ruha darab, a másik zsebében 6 kulcs. Tulajdonosa a küküllőkeményfalvi községi bírónál átveheti.

Körözendő személyek. 128. — Az Illésfalván (Szilágyvármegye) 1891-ben született gkath. vallásu *Puczi Julianna* nevű cseléd tartózkodási helyének megállapítása szükségessé válván, nevezettet nyomozni s föltalálás esetén pontos lakcímét Kassa város árvaszékével közölni kell.

129. — Tuschák Tibor illetősége kerestetetve, a tárgyalás folyamán szükségessé vált atyjának 1880 körül Késmárkon született *Tuschák Vilmos* (fogl. aranyműves) illetőségi viszonyaira való tüzetes kihallgatása. Nevezettet nyomozni, feltalálás esetén illetőségi adózási viszonyaira nézve tüzetesen kihallgatni, amennyiben e körülményekre vonatkozó okmányai lennének azokat hivatalos használatra bekíválni és Pest vármegye alispánjának megküldeni kell.

130. — Zácha (helyesen Zaka) Emánuelné szül. Henrika Peterzilka kórházi ápoló állampolgársága kerestetetve, a tárgyalás folyamán szükségessé vált férjének *Zácha (Zaha) Emánuel* gyári munkásnak illetőségi viszonyaira való tüzetes kihallgatása. Nevezettek nyomozni, feltalálás esetén illetőségi, adózási viszonyaira nézve tüzetesen kihallgatni, amennyiben e körülményekre vonatkozó okmányai lennének azokat hivatalos használatra bekíválni és Pest vármegye alispánjának megküldeni kell.